

**ÜRÖM KÖZSÉG KÖZMŰVELŐDÉSI
KONCEPCIÓJA
2024-2030**

Készítette: Papp Ákos intézményvezető (Kossuth Lajos
Közösségi Ház és Könyvtár)

Üröm, 2024

A koncepció Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. tv. és a közművelődési törvény (1997. évi CXL. tv), valamint egyéb hatályos jogszabályok figyelembevételével került előkészítésre.

Üröm Önkormányzata feladatának tekinti a helyi kulturális feltételek biztosítását, a közművelődés támogatását.

Mielőtt a helyi közművelődési helyzetet elemezzük, érdemes áttekinteni az országos közművelődési koncepciót.

A 2011-ben készült és 2012. januárban közzétett „A magyar közművelődés szakpolitikai koncepciója” c. alapidokumentum a szakmai fejlődés alapértékeit határozza meg, és a 2020-ig terjedő időszak fejlesztési irányait foglalja össze, de alapvetően most is aktuálisnak tekinthető. A koncepció egyik legfontosabb üzenete: az érdemi társadalmi átalakulás elképzelhetetlen az együttműködő közösségek aktív részvétele nélkül, hiszen ez a kulcsa a nemzeti kultúra sikerének. A közművelődést olyan személyiség-, közösség- és társadalomfejlesztő programnak tekinti, amely feltételezi a polgárok aktív részvételét, közösségi művelődését. A dokumentum a következő prioritásokat határozza meg: - **Felnőttképzés:** Az intézmények az egész életen át tartó tanulás fontos színterei, s ezt a szerepüket a jövőben szükséges lesz még inkább érvényesíteni. - **Közösségi művelődés:** Elsődleges cél a közösségek létrejöttének, megerősödésének elősegítése, ösztönzése, szakmai-módszertani támogatása, a közösségek fejlesztése, a helyi gazdaságélénkítő, önfoglalkoztatást elősegítő sajátosságok kreatív feltárása, az emberek társadalmi-gazdasági részvételének fokozása. - **Kulturális vidékfejlesztés:** A közművelődést szolgáló épített környezet megújulása terén olyan fejlesztések szükségesek, amelyek hozzájárulnak az adott térség kulturális hagyományainak, szellemi és természeti kincseinek gondozásához, hazai, nemzetközi meg- és elismertetéséhez, értéktárak összeállításával, a helyi értékek tudatosításával. - **Határon túli magyar kultúra:** Az egyes magyarlakta régiók közösségei számára kiemelt célnak tekinti az egységes

értékrenden, kulturális hagyományokon és módszereken alapuló magyar közművelődés azonosságainak bemutatását, szereplőinek segítségét, és azt, hogy eszközei, eredményei széles körben elérhetővé váljanak. - **A kulturális örökség digitalizálása:** cél a közművelődési intézményrendszerben olyan pontok létrehozása, ahol lehetővé válik a digitalizált nemzeti kulturális értékek elérése. A közművelődési intézményrendszer bekapcsolódik a nemzeti kreatív és kulturális ipari szolgáltatásokba, a szolgáltatások hazai és nemzetközi fejlesztéseibe, Kulturális Közfoglalkoztatási Program valósulhat meg. - **Ifjúsági közművelődés támogatása:** a fiatal korosztály által megfogalmazott igényeket, problémákat hangsúlyozni, beépíteni kell, figyelembe véve azokat a horizontálisan működő nagyrendszereket, amelyek hozzájárulnak a különféle megfontolásból induló ifjúsági művelődéshez és fejlesztésekhez. - **A magyar nyelv ügye:** A közművelődésnek megfelelő szerepet kell kapnia a magyar nyelv értékeinek megőrzésében és népszerűsítésében, gazdagságának, versenyképességének megtartásában és fejlesztésében, a köznevelés rendszeréhez igazodva, vele együttműködve kell megtalálnia az egész napos iskola tevékenységéhez illeszthető, illetve a kötelező iskolai nevelésből kikerülő korosztályok számára alkalmazható, anyanyelvi tudást és kompetenciákat fejlesztő programok kidolgozásának és végrehajtásának módját. - **Hagyományápolás:** A hagyományápolás szakágai legtöbb esetben a kulturális infrastruktúra bázisán működnek, de feltétlenül szükséges a civil társadalom és szervezeteinek megszólítása és közreműködése.

Az olvasás ügye: Ma már közismert, sőt szakminisztériumi program is, hogy az olvasás nem csak a közművelődés miatt fontos hanem nagy segítséget nyújt a funkcionális analfabétizmus ellen, és javítja a fiatal munkavállalók elhelyezkedési esélyeit.

Mindezek mellett figyelemmel kell lennünk a település földrajzi helyzetére, amely önmagában számos problémát és lehetőséget jelent.

Az agglomeráció olyan településcsoport, amelyen belül a központ és a közelében fekvő települések között sokrétű és szoros kulturális, gazdasági, kommunális és szolgáltatási kapcsolatok jönnek létre. A magyarországi településállományban jól kirajzolódik az agglomerálódás jelensége. A KSH 2003 augusztusában végezte el a nagyvárosi településegységek jelenleg is érvényes lehatárolását: eszerint az ország területén négy agglomeráció és négy agglomerálódó térség található. Az agglomerációk kialakulásában komoly szerepet játszik a nagyobb városokból a város környéki községekbe és kisvárosokba irányuló migráció. Ezt a jelenséget a szakirodalom szuburbanizációnak nevezi. A **szuburbanizáció** 1990 után a belföldi vándormozgalom jellemzője lett: Budapest mellett az ország valamennyi nagyobb városa körül megjelent, sőt egyes kisvárosok esetében is. Az utóbbi évek tendenciái azonban arra utalnak, hogy a szuburbanizáció szélsőséges szakasza véget ért. Mindezek természetesen csak tendenciák és a 2020-as évek, valamint legfeljebb a 2030 -as évek folyamatai.

Mivel a település Budapest agglomerációjához tartozik ezért szükséges figyelembe venni az **urbanizációs-dezurbanizációs**, valamint egyéb ehhez kapcsolódó demográfiai, szociológiai folyamatokra, amelyek ezt a térséget jellemzik. Az agglomerációt ma már számos jogszabály szabályozza, azonban ezek a közművelődésre és általában a kultúrára csak érintőlegesen térnek ki.

Rendelkezésre álló jogszabályok: A fent említett törvények mellett a többszörösen módosított **35/2004 (XII. 06) Kt.** rendelet a helyi közművelődési feladatok ellátásáról. Az önkormányzati rendelet

leszögezi, hogy, „Üröm község minden polgárának, joga van kulturális örökségünk megismeréséhez és elsajátításához , személyiségének a művelődés általi fejlesztéséhez, valamint a kulturális értékek birtokbevételeéhez szükséges

esélyegyenlőséghez”. Ezek biztosítását az Önkormányzat felelősségteljes, kötelező feladatának tekinti.

Az ellátási formát tekintve az önkormányzat kötelező feladatai egyrészt a lakosság élet és munkaképességének növelése, a felnőttoktatási és iskolai képzést kiegészítő, képességfejlesztések biztosítása, humán erőforrás fejlesztés.

Másrészt a település hagyományainak ápolása, helytörténeti, honismereti, népművészeti, hagyományőrző közösségek működtetése.

3. Az ifjúság kulturális életének fejlesztése, érdekérvényesítési, művelődési kezdeményezéseinek segítése, az időskorú népesség közművelődési lehetőségeinek közösségi életének támogatása, az életkori csoportok kulturális kapcsolatainak bővítése.

4. A lakosság aktív közreműködésén alapuló közművelődési és kulturális célú civil kezdeményezések, szervezetek és azok programjainak támogatása.

5. A település, az agglomeráció és a vármegye, valamint a régió kulturális, közösségi értékeinek közismertté tétele, találkozók fesztiválok, rendezvények szervezése kapcsolat a környező települések intézményeivel, egyesületeivel.

6. Az élet minőségének és az ünnep örömeinek gazdagítása, amatőr művészeti körök, műhelye, alkotó táborok létesítése, kiemelkedő tehetségű helyi alkotók támogatása, a rekreáció és a kulturált szórakozási lehetőségek megteremtése.

A rendelet ezen kívül hangsúlyozza, hogy feladatának tekinti és lehetőségeihez mérten segíti a

közel 50 éves múltra visszatekintő Ürömi Öröm Néptáncműhely segítségét

és mindazon civil szervezetek működését, amelyek évente legalább egy a lakosság érdeklődésére és aktív részvételére számot tartó rendezvényt szerveznek vagy aktívan részt vállalnak a község rendezvényeinek szervezésében, azok lakosság előtti megismertetésében.

Emellett támogatja az ürömi tanösvényt és a település környezet-és természetvédelmi értékeit ismertető és megóvó programjainak megvalósulását.

Szerepet vállal a község történetét megőrző történelmi, vagy kultúrtörténeti forrásértékű anyagok, dokumentumok könyvtári és levéltári elhelyezésben.

A nagy hagyományú ürömi fesztiválok -elsősorban a Nyári fesztivál és az Ürömi Gyermek Népművészeti fesztivál rendezését.)

Az események megvalósítása érdekében együttműködik a civil kezdeményezésekkel, a Művészeti Iskolával.

A Programok közzétételét saját internetes oldalain lehetővé teszi, az Önkormányzat és intézményei facebook (és más platformok) valamint az Ürömi Tükör c. Közéleti kiadványban megjelenteti.

A civil szféra forrásteremtését pályázati rendszerében támogatja, amelyről az Önkormányzat saját szabályozással rendelkezik.

Az önkormányzat a törvény 78 §. (2) bekezdésében foglaltak szerint kötelező közművelődési feladatait elsősorban az általa fenntartott Kossuth Lajos közösségi Ház és Könyvtáron keresztül hajtja végre.

A Kossuth Lajos Községi Ház és Könyvtár alapfeladatai:

A település szellemi, kulturális, művészeti, hagyományainak megismertetése, ápolása.

A lakosság széles körének bevonása a kulturális, közművelődési tevékenységbe.

A szabadidő értelmes eltöltésének biztosításra irányuló a lakosság érdeklődését és korosztályi összetételét szem előtt tartó rendszeres programok biztosítása.

Az ismeretterjesztő, amatőr alkotó művelődő közösségek tevékenységének támogatása.

Az iskolarendszeren kívüli öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok életminőséget és életesélyt javító tanulási és felnőttoktatási és egyéb rendezvények szervezése

Tevékenységről a helyi nyilvánosság tájékoztatása, egyéb művelődést segítő lehetőségek biztosítása

Könyvtári szolgáltatások teljes mértékben kiegészítik a közművelődési tevékenységet, nemcsak mert a jogszabály előírja a közös intézmény működését, hanem a könyvtári ellátás lehetőségei szerint minden korosztályt olvasási igényeit szolgálja és népszerűsíti is az olvasást. Ezen kívül ellátja a törvény által elrendelt helyi, alapvető levéltári szolgáltatásokat. (Lásd: levéltári törvény vonatkozó részei)

A könyvtár számos helyben elérhető szolgáltatása közvetve szintén a közművelődési tevékenységet is szolgálja a könyvtári alapfeladatok végrehajtása mellett:

Helyben elérhető szolgáltatások: Könyv kölcsönzés,

Helyben használat (kézikönyvek és egyes helytörténeti kiadványok), Internet használat (heti 1-3 fő él a lehetőséggel)

„Helytörténeti gyűjtemény elérésre nyomtatottan és digitalizálva

- Ingyenesen elvihető könyvek, újságok, CD-k, DVD-k stb.

A könyvtár Facebook oldallal rendelkezik, melyen közzétesz minden, az intézménnyel kapcsolatos aktuális információt, változást, programot, a friss könyvállomány fotóit, könyvvel, olvasással kapcsolatos híreket, cikkeket, érdekességeket. Az oldal követőinek száma 799-ről 901 főre bővült év végére.

A község közművelődési koncepciójának megalkotását az alábbi tényezők teszik szükségessé: Egyrészt: a legutóbbi közművelődési rendelet hatályba lépésétől

eltelt időszakban a község társadalmi és szociális, valamint gazdasági helyzetében végbement változások

Másrészt: a közművelődési szinterek változása, változtatása:

Harmadrészt: új közösségi terekre van szükség és ez a jövőben az új Művelődési Ház megépítése, amennyiben ez nem lehetséges a jelenlegi épület komplex felújítása. Hosszú távon azonban (tíz-tizenöt éves távlat) mindenképpen új épület építése szükséges annak érdekében, hogy a mai elvárásoknak megfeleljünk.

Negyedrész: a közművelődési infrastruktúra folyamatos fejlesztésének szükségszerűsége

- a településközpont jelleg erősítése, fontos hogy az újonnan beköltözők is használják a település kulturális infrastruktúráját a közművelődés esetében éppen úgy, ahogy a könyvtári szolgáltatásoknál.

A koncepció elkészítésekor fontos áttekinteni, hogy a községben a közművelődési tevékenységeknek és folyamatainak milyen sajátos jellemzői vannak, milyen a társadalom szerkezete, amelyben ezek a folyamatok zajlanak.

Indokolt a település történelmi és kulturális hagyományainak, a jelen eseményeinek és létrehozott értékeinek számbavétele.

Üröm Község koncepciójának célja, hogy kijelölje a következő 5 évre, a 2023-2028 közötti időszakra a Község kulturális politikáját, stratégiai prioritásait és cselekvési irányait.

Cél a közművelődési tevékenységnek a társadalmi kihívásoknak megfelelően történő adaptálása a helyi viszonyokra. A közművelődési feladatellátás közösen az intézményekkel, és társadalmi szervezetekkel valósul meg. Fontos, hogy a mindenkori önkormányzati vezetés elkötelezett legyen a szélesebb társadalmi közegben érvényesülő közművelődési céljainak éppen a jelen koncepció által történő megvalósításában. A koncepció sikerének feltétele, hogy a község

társadalmi stratégiájává válják, hogy az Önkormányzat, szakmai területek, kulturális, művészeti és civil szervezetek –tehát mindenki, aki tenni akar a község kulturális életéért – a kulturális koncepció céljait megértse.

Az Önkormányzat, a helyi intézmények, a civil szerveződések és a magánszemélyek kulturális tevékenysége egy jól átgondolt és összehangolható program mentén valósulhasson meg.

Egy község önálló arculatát, az ott folyó kulturális tevékenységek összessége adja, ezért a koncepció lényegi részeit, tekintve fontos szerepet kap a község arculati elemeinek megfelelő interpretálása. Ezen elgondolás mentén számtalan községnek született meg az arculata- *image-e* (imázs) (logó, kiadványok, programok stb.) -, melynek óriási előnye, hogy erősíti a lokálpatrióta szemlélet kialakulását. Ugyanakkor kétségtelen, hogy az utóbbi években több település, így Üröm Község Önkormányzata is fogadott el ún. Arculati Kézikönyvet, amelynek ugyan elsősorban nem közművelődési részleteket kell tartalmaznia, de a meglévő szabályozást itt sem kell figyelmen kívül hagyni. Ezért megfontolandónak tartja az ilyen „image” szempontok érvényesítését azzal, hogy még viszonylag tehetős önkormányzatok sem tudnak elég forrást biztosítani erre a célra kötelező feladataik ellátása mellett.

Alapelvek:

A kulturális értékek megismerése, a hagyományok őrzése, a községi együttlét élményének és szerepének támogatása közös érdek. E közös cél eredményes megvalósulása érdekében az Önkormányzat fontosnak tartja:

- az iskolarendszeren kívüli, öntevékeny, önképző, szakképző tanfolyamok, életminőséget és életesélyt javító tanulási lehetőségek megteremtését,
- Üröm környezeti, szellemi, művészeti értékeinek, hagyományainak feltárását, megismerését a helyi művelődési szokások gondozása, gazdagítása érdekében,

- az egyetemes, a nemzeti, a nemzetiségi és más (kisebbségi kultúra) értékeinek megteremtését, a megértés, a befogadás elősegítése, az ünnepek kultúrájának gondozását,
- az ismeretszerző, az amatőr alkotó, művelődő közösségek és egyéni tevékenységek támogatását,
- a helyi társadalom kapcsolatrendszerének közösségi életének érdekérvényesítésének segítését,
- a különböző kultúrák közötti kapcsolatok kiépítésének és fenntartásának segítését,
- a szabadidő kulturált eltöltéséhez a feltételek biztosítását,
- egyéb művelődést segítő lehetőségek megteremtését,
- az olvasni szerető lakosok művelődési, rekreációs igényeinek támogatását, biztosítását és az ehhez kapcsolódó könyvtári fejlesztések megvalósítását.

Emellett

Az Önkormányzat szükségesnek tartja:

- az iskola előtti korosztály kulturális és szabadidős tevékenységéhez szükséges feltételek biztosítását,
- az iskoláskorú, fiatalok korosztály kulturális és szabadidős tevékenységéhez szükséges feltételek biztosítását,
- a felnőtt korosztály kulturális és szabadidős tevékenységéhez szükséges feltételek biztosítását,
- az idős korosztály kulturális és szabadidős tevékenységéhez szükséges feltételek biztosítását szem előtt tartva ennek a korosztálynak megfelelő infrastruktúra fenntartását.
- az alkotó működési közösségek számára a működési feltételekről való gondoskodást,

- nemzeti és állami ünnepeink méltó megrendezését,
- az Ürömon tevékenykedő civil szervezetek közművelődési munkájának és más kultúrával összefüggő segítségét.

Segíti azokat az intézményeket és szervezeteket, amelyek:

- részt vállalnak a modernizáció, innováció megkívánta nyelvismeret, általános műveltség megszerzésének segítésében,
- bekapcsolódnak a „lokálpatrióta” tudat kialakítását célzó helytörténeti, hagyományőrző és teremtő kulturális tevékenységbe,
- elősegítik a természettudatos szemlélet kialakulását, a természeti környezet megóvását,
- pártolják az épített környezet, tárgyi és szellemi örökség védelmét,
- részt vesznek a szociokulturális, az egészségügyi felvilágosító-megelőző és a mentálhigiénés munkában.
- segítik a helyi kisebbség kultúrájának ápolását, fejlesztését,
- gondoskodnak a gyerekek, diákok szünidei, és szabadidős programjáról különös tekintettel a nyári szünetre
- hozzájárulnak a helyi komolyzenei hangversenyélet további fejlesztéséhez, biztosítja a könnyűzenei koncertek , programok megvalósulását.
- segítik az idős korosztály kulturált szabadidő eltöltését.

Az Önkormányzat az alapelvek megvalósítása érdekében meghatározza általános célkitűzéseit, a közművelődési, közösségi, művészeti feladatot ellátó szervezetek működéséhez kapcsolódó konkrét feladatait.

A koncepció egyben szervesen illeszkedik a **20/2018 (VII.9) EMMI** miniszteri rendelethez, amely azokat az alapszolgáltatásokat sorolja fel, amelyeket a közművelődési intézmények látnak el:

- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
- g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Az alapszolgáltatások közül a jogszabály szerint az Önkormányzatnak kettőt kell kötelezően biztosítania, a teljes spektrumot, csak az ún. Agorák (fővárosi kerületek, megyei jogú városok intézményeinek kell biztosítania

A kulturális koncepció célja:

Üröm Község Önkormányzata a kultúrát, a lakosság életminőségét, életesélyeit, meghatározó tényezőjének tekinti. Szükségesnek tartja, hogy a kulturális élet lépést tartson a község fejlődésével, mely nem csupán a hagyományok ápolását, a meglévő programszerkezet megőrzését, szükséges korrekcióját jelenti, hanem a változó lakossági igényeknek való megfelelést is.

A közművelődési koncepcióban szükséges figyelembe venni a község kulturális hagyományait és

személyi, tárgyi (dologi) feltételrendszerét.

Az Önkormányzat célja, hogy a közművelődési koncepció –a jelenlegi társadalmi-közösségi helyzet és a helyi jogszabályok figyelembe vételével kulturális élet résztvevőinek együttműködésével alakítsa ki a község közművelődési és kulturális életének irányítását, fogalmazza meg a feladatellátás kereteit, alapelveit és jelölje ki a fejlesztések irányát valamint az előrelépés lehetőségeit.

Az új közművelődési koncepció célja, hogy 2024-2030-ra vonatkozóan meghatározza az Önkormányzat közművelődés-fejlesztési feladatait, annak ellátási kereteit, figyelembe véve a helyi társadalomban, gazdaságban és intézményi infrastruktúrában végbement változásokat és Üröm Község művelődési igényeit, mind a közművelődés intézményes tevékenységét, mind pedig a civil szerveződésekkel illetően ápolja a községi hagyományokat. Fejlessze -a már említett tradíciókat szem előtt tartva a település azon kulturális erőforrásait, melyek kulturális téren fejlődést jelenthetnek, mely alapot adhat a község már említett önálló arculatának megteremtéséhez. Továbbá célja legyen, hogy meghatározza és a közművelődési tevékenységbe bevonja a községben aktívan tevékenykedő civil szervezetek közművelődésben betöltött szerepét, működésük kereteit.

Helyzetelemzés:

A jogszabályi helyzeten és az intézményrendszeren túl Üröm számos olyan kulturális örökségi, természeti és táji értékkel bír, amely valódi kiindulópontját adja minden helyzetelemzésnek.

A település ugyan nem rendelkezik hivatalos értéktárral, ettől függetlenül számos olyan értéke van a községnek, amely minden koncepció elvi és gyakorlati alapja lehet.

Szent Alexandra kápolna, Római Katolikus templom (Szt. György plébániatemplom), Szt Margit kápolna, Víznyelő, Csókavári Barlang a helyi hagyományörzés az őslakos svábok valamint a Tarpáról és más tájegységekről

beköltöző(főleg református) lakosság hagyományai. Ez a felsorolás természetesen csak a fontosabb értékek felsorolására vonatkozik a teljesség igénye nélkül.

Az Önkormányzat kinyilvánítja, hogy Üröm Község minden polgárának joga van kulturális örökségünk megismeréséhez és elsajátításához, személyiségének és művelődés általi fejlesztéséhez, valamint a kulturális értékek birtokbavételéhez szükséges esélyegyenlőséghez. Ezek biztosítását az Önkormányzat felelősségteljes feladatának tekinti.

Feladatterv:

-A kultúra gyakorlásához való jog biztosítása kialakult állami felelősség, ugyanakkor a helyi Önkormányzat feladata.

-Üröm Önkormányzata eddig is feladatának tartotta a helyi közművelődés és kultúra támogatását. Ezzel összefüggésben irányadónak tartja a Nemzeti Értéktár Programról szóló törvényt (2012. évi XXX. tv a magyar nemzeti értéktárról és a hungarikumokról)) és középtávon törekszik a helyi értéktár kialakítására. Ennek megvalósítása az ért időigényes mert számos szempontot kell egyeztetni annak érdekében, hogy a optimális döntés születhessen a helyben fellelhető értékekről. Itt fontos hangsúlyozni azt, hogy nem pusztán tárgyakról lehet szó, hanem hagyományokról, egyedi szokásokról. Az értéktárakról röviden: nemzeti értékpiramis első lépcsőfokát a települési önkormányzatok adják, amelyek fakultatív feladatként megalakíthatják Települési Értéktár Bizottságaikat. Ezek a bizottságok elkészítik a településen fellelhető nemzeti értékek adatainak gyűjteményét, vagy a települési értéktárat, melyet megküldenek a Megyei Értéktár Bizottságoknak, illetve, amennyiben nem működik az adott megyében Megyei Értéktár Bizottság, úgy közvetlenül a HB-nak. A települési önkormányzat a települési értéktárral kapcsolatos feladatok ellátásával megbízhat az illetékességi területén működő intézményt, szervezetet vagy azok csoportját. Praktikusan itt a múzeumokról van szó, amelyek már eddig is nemzeti értékek

azonosítását, gondozását végezték. A második lépcsőfokot a megyei önkormányzatok jelentik, melyek fakultatív feladatokat látnak el, hiszen a megyei önkormányzat szerepe feladatai az elmúlt 10 évben átalakultak és már nem rendelkezik olyan intézményrendszerrel, amely lehetővé tenné a kötelező tevékenységeket.

-A kulturális koncepció célja, hogy a jelenlegi állapotból kiindulva meghatározza a község kulturális életének középtávú feladatait, annak formáit és stratégiai célokat, valamint a finanszírozását.

-A koncepció figyelembe veszi a kultúrára és a művelődésre irányuló általános emberi igényt, annak közösségi és egyéni céljait, és a község meglévő adottságait, hogy pozitív és hatékony szerepet vállaljon a kulturális jog gyakorlásához szükséges feltételek megteremtésében.

-Céljait közművelődési intézmény(ek) működtetésével, a nevelési-oktatási intézmények ez irányú törekvéseinek támogatásával, közművelődési megállapodásokkal, illetve a kulturális és közművelődési folyamatokban részt vállaló civil, egyházi és nemzetiségi szervezetekkel valósítja meg.

-A kultúrához való jogok biztosítása érdekében alapvető fontosságúnak tartja, hogy a polgárok részére hozzáférhetőek legyenek az önkormányzati fenntartású intézmények és közösségi színterek.

-Olyan kulturális jövőkép kialakítására törekszik, amely figyelembe veszi a magyar történelem kulturális örökségét és államiságunk több mint 1000 éve alatt kialakult hagyományait.

-Feladatának tekinti a nemzeti kultúra megőrzését, hagyományainak ápolását a magyarság önazonosság-tudatának megtartását, és ezen elvek közvetítését a jövő nemzedékeknek.

-Vallja, hogy a nemzetiségi és etnikai kisebbségek kultúrája a magyar kultúra szerves része, s hogy a községben élő német nemzetiségnek (valamint más az állam által elismert nemzetiségnek) elidegeníthetetlen joga önazonosságuk megőrzése és fejlesztése.

-Feladatának tekinti az egyetemes kultúra értékeinek támogatását.

Együttműködések:

Az Önkormányzat a kulturális célok megvalósítása érdekében kezdeményezi és támogatja a helyi kulturális intézmények szoros együttműködését a civil szervezetekkel. Az eddig megvalósult együttműködések fenntartásában a kölcsönös előnyök mentén és az állampolgárok kulturális javakhoz való hozzájutása érdekében továbbra is érdekelt.

Ehhez hasonlóan- költségvetési lehetőségei függvényében- támogatja a kulturális intézmények és a helyen működő történelmi, valamint a törvény alapján elismert egyházakkal az együttműködést a kulturális célok megvalósulása érdekében, figyelembe véve az Alaptörvény vonatkozó rendelkezéseit.

Végül ugyancsak fontosnak tartja az együttműködést a településen kívüli kulturális és civil szervezetekkel, a környező települések kulturális intézményeivel . Támogatja a meglévő kapcsolatokat és kezdeményezi új kapcsolatok kialakítását. **Mindennapi életünk elképzelhetetlen lenne civil szervezetek nélkül. Civil szervezeteknek olyan társadalmi és gazdasági szervezeteket tekintünk, amelyek nem államiak, nem profitorientáltak, ugyanakkor önkéntesség és a közjó szolgálata jellemzi őket. A civil szervezetek legfontosabb jellemzői: bizonyos fokú intézményesültség, függetlenség, a profitszétosztás tilalma, önkormányzatiság és önkéntesség. Jogi értelemben a civil szervezet kifejezés gyűjtőfogalom, számos olyan szervezetet foglal magába, amelyekről e kifejezés kihangsúlyozza, hogy mind**

a közigazgatástól, mind a katonaságtól független. Ezek a szervezetek általában spontán módon, kezdeményezésre, mozgalomból kinőve jön létre.

A civilek szerepéről az utóbbi években egyre több szó esik, főleg azóta, hogy a 70-es évek gazdasági válságát követően az addig kiemelt társadalmi célnak tekintett jóléti állam megvalósítását illetően mind több országban dilemmák fogalmazódnak meg, a közszolgáltatások új rendszerében pedig a civilek szerepe egyre fontosabb. Napjainkban olyan szakértői vélemények is elhangzanak, hogy közpolitikák vonatkozásában a civil szféra lett a „negyedik hatalmi ág” (valamikor ezt a sajtóval kapcsolatosan vallották), és mind több figyelem fordul a civil szervezetek működésére, hatékonyságukra. Működési biztonságuk ma már nem csupán annak a csoportnak fontos, akik a vonatkozó szervezetet létrehozták és működtetik, hanem az egész helyi közösségnek.

JÖVŐKÉP

A koncepció megvalósításához lényeges szempont a jövőkép megfogalmazása, mint alapcél áll. A jövőkép, a helyzetértékelés, a statisztikai és egyéb rendelkezésre álló adatok alapján, valamint egy elvárható jövőkép szempontjainak figyelembevételével határozza meg a jövőbeni közművelődési feladatokat. A jövőkép az eddig elért eredményekre alapozva, a művelődési intézmény jövőbeni építve határozza meg a fejlesztési folyamatokat (megjegyezve, hogy a közművelődési tevékenységnek ugyan önmagában nem kritériuma az épület, épületek, azonban a tevékenység végzését messzemenően segíti és könnyen szervezhetővé teszi.), amely az önkormányzat, az intézményrendszer és a közművelődésben közreműködő partnerek együttműködésében valósulhat meg. Erősség továbbá az önkormányzat

közművelődést fejlesztő és támogató szerepe, amellyel fenntartja a kulturális, közösségi intézményeket, támogat művészeti együtteseket. A stratégiai célok megvalósulása az életminőség, és a közösségfejlesztés területének javulását szolgálja, valamint az intézmények szolgáltatási színvonalának a fejlődését jelentheti.

